

Általános természetföldrajz III.

A tantárgy tanításának alapelvei és céljai:

Az általános természeti földrajz kurzusokon elhangzott ismeretek gyakorlati vonatkozású vizsgálata. Hidrogeográfiai, biogeográfiai és talajföldrajzi gyakorlatok. Alapvető geológiai és geomorfológiai vizsgálati módszerek, adatfeldolgozási lehetőségek. Megfigyelések a terepen. Az üledékek, talajok relatív és abszolút kormeghatározási módszereinek ismertetése.

A tárgy tartalma:

1. hét: Talajföldrajz- talajok vizsgálata – talajok genetikai szintjeinek megállapítása + terepi munka
2. hét: A kötöttség terepi meghatározása + a talajszelvény helyszíni kémiai vizsgálata + terepi munka
3. hét: Talajvízmintavétel + talajmintavétel fúróval + indikátor növények megfigyelése + terepi munka
4. hét: Laboratóriumi mérések: Ph-mérés, + karbonáttartalom meghatározás + száraz szitálás szitarázó géppel
5. hét: Laboratóriumi mérések 2.: talaj színének megállapítása + talajnedvesség meghatározása
6. hét: Laboratóriumi mérések 3.: durva és finom üledékek analízise + K_A
7. hét: Laboratóriumi mérések 4.: humuszminőség vizsgálata frakcionálás nélkül, optikai módszerrel

A kurzus teljesítésének feltételei:

- **A TÁRGY GYAKORLATI JEGGYEL ZÁRUL! A GYAKORLATI FOGLALKOZÁSOKON A RÉSZVÉTEL KÖTELEZŐ!**

NAPPALIS HALLGATÓK: ZH. IDŐPONTJA: 2022. OKTÓBER 27.

Kötelező és ajánlott irodalom:

- Keveiné Bárány Ilona- Farsang Andrea (2015): Terep- és laborvizsgálati módszerek a természeti földrajzban, JATE Press, Szeged, 114 p.

Az oktató által előnyben részesített elérhetőség:

- e-mail: kristof.andrea@nye.hu,
- illetve személyes konzultáció lehetősége a fogadóóra keretében

A világgazdaság folyamatai és működési zavarai

A tárgy célja és ismeretanyaga:

A világgazdaság centrum-periféria fejlődési elmélete alapján, valamint a globalizációs évszázad új kihívásaira adott sajátos válaszok segítségével vizsgálja a centrum országok, a félperifériák és a differenciálódó fejlődő régiók (harmadik és negyedik világ) sokoldalú kapcsolatrendszerét. Valamint, foglalkozik a globális problémákkal, a természet és a társadalom kapcsolatrendszerének átfogó áttekintésével.

A tárgy tartalma:

- 1.hét: A világgazdaság története
- 2.hét: A világgazdaság globalizációja
- 3.hét: Globalitás és Lokalitas
- 4.hét: Világmodellek
- 5.hét: A világgazdaságot alkotó tényezők: A világpiac és a külkereskedelmi politika
- 6.hét: Abszolút és komparatív előnyök, hátrányok
7. hét: A nemzetközi tőkeáramlás, Nemzetközi vállalatok
- 8 .hét: A nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődése
9. hét: A világgazdaság globális problémái: Anyag és Energiaválság
- 10.hét: Globális problémák I.: Civilizációs ártalmak
- 11.hét: Globális problémák II.: Globális felmelegedés
- 12.hét: Globális problémák III.: Élelmezés
- 13.hét: Globális problémák IV.: Elszivatagosodás
- 14.hét: Globális problémák V.: Hulladék gazdálkodás, tengerek szennyezése

A kurzus teljesítésének feltételei:

A TÁRGY KOLLOKVIUMMAL ZÁRUL A, B, C, D VIZSGA LEHETŐSÉGGEL

Kötelező és ajánlott irodalom:

- Tóth József: Általános társadalomföldrajz I.-II., Nordex Kft. –Dialóg Campus Kiadó, 2002
- Tóth József: Világföldrajz, Akadémiai Kiadó, pp. 406-454., Budapest, 2010.
- Rondo Cameron: A világgazdaság rövid története, Maecenas Kiadó, 1994
- Rakonczai János: Globális környezeti problémák, Szeged 2003

Az oktató által előnyben részesített elérhetőség:

- e-mail kristof.andrea@nye.hu,
- illetve személyes konzultáció lehetősége a fogadóóra keretében

Általános társadalomföldrajz I.

A tárgy célja és ismeretanyaga:

A társadalomföldrajz ismeretanyagát, s az egész Földön érvényes folyamatait, azok törvényszerűségeit tekinti át: demográfiai folyamatok és jelenségek a Földön, azok regionális különbségei és hatásai.

A tárgy tartalma:

1. hét: A földrajz tárgya, tagolódása, a társadalmi földrajz fejlődése
2. hét: A népességföldrajz tárgya, feladatai
3. hét: Természet és társadalom
4. hét: Az emberiség eredete és elterjedése
5. hét: A világ népességének alakulása
6. hét: A Föld és az emberiség
7. hét: A Föld népességének területi eloszlása
8. hét: Az urbanizálódás történelmi folyamata
9. hét: A népesség struktúrája
10. hét: A népesség társadalmi-foglalkozási összetétele
11. hét: Humán erőforrás
12. hét: A népesség nyelvi, etnikai összetétele
13. hét: A népesség vallási összetétele
14. hét: A népesség mozgásai

A kurzus teljesítésének feltételei:

A TÁRGY KOLLOKVIUMMAL ZÁRUL A, B, C, D VIZSGA LEHETŐSÉGGEL

Kötelező és ajánlott irodalom:

- Becsei József (2007): Népességföldrajz, Ipszilon Kft., Békéscsaba.

Az oktató által előnyben részesített elérhetőség:

- e-mail kristof.andrea@nye.hu,
- illetve személyes konzultáció lehetősége a fogadóóra keretében

Földrajzi kutatási módszerek és tudománytörténet

A tantárgy tanításának alapelvei és céljai:

A gyakorlat a földrajzi kutatások megtervezésének, kivitelezésének és az eredmények prezentálásának módszertanával foglalkozik. Célja, hogy az ismertetett kutatási módszerek gyakorlati alkalmazásával a hallgatók képesek legyenek önálló vizsgálatok lefolytatására.

A tárgy tartalma:

8.hét: A földrajz kétirányú fejlődése - A földfelszín és a földrajzi burok

9.hét: A földrajzi burok kiterjedése, a földrajzi vizsgálatok térbeli határai - A matematika és a csillagászati földrajz

10.hét: A földrajz viszonya más tudományokhoz - A földrajz munkamódszere

11.hét: Felfedezéstörténet és tudománytörténet - A természeti népek földrajzi ismeretei

12.hét: A legrégebbi öntöző gazdálkodású társadalmak földrajzi ismeretei - A feudális középkor földrajza

13.hét: Az arab geográfia - A nagy felfedezések kora 1. - A nagy felfedezések kora 2.

14.hét: A nagy felfedezések kora 3.

A kurzus teljesítésének feltételei:

- **A TÁRGY GYAKORLATI JEGGYEL ZÁRUL! A GYAKORLATI FOGLALKOZÁSOKON A RÉSZVÉTEL KÖTELEZŐ!**
- **A LEVELEZŐS HALLGATÓKNAK AZ ÉRDEMJEJEGYSZERZÉSI IDŐPONTOK LEFIXÁLÁSA AZ ELSŐ KONZULTÁCIÓJUKON TÖRTÉNIK.**

NAPPALIS HALLGATÓK: ZH. IDŐPONTJA: 2022. december 08.

Kötelező és ajánlott irodalom:

- Abonyié Palotás J. 1999: Általános statisztika alkalmazása a társadalmi-gazdasági földrajzban. JATE Press, Szeged, 121 p.
- BABBIE, E. 2003: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Hatodik, átdolgozott kiadás, Balassi Kiadó, Budapest, 564 p.
- Nemes Nagy J. (szerk.) 2005: Regionális elemzési módszerek. Regionális Tudományi Tanulmányok 11. Budapest, 284
- Mendöl Tibor (szerk.): A földrajztudomány az ókortól napjainkig, ELTE Eötvös kiadó, Budapest 1999.

Az oktató által előnyben részesített elérhetőség:

- e-mail: kristof.andrea@nye.hu, illetve személyes konzultáció lehetősége a fogadóóra keretében
- a levelezős hallgatóknak az érdemjegyszerzési időpontok lefixálása az első konzultációjukon történik

Környezeti földtudományok

A tárgy célja és ismeretanyaga:

A tárgy kiegészíti az Általános természeti földrajz tantárgy ismereteit azokkal a földrajzi szférákkal, amelyek az élet elterjedését biztosítják, az emberi tevékenységek és hatások közvetlen földrajzi környezetét jelentik. Itt kerül sor a talajföldrajzi, vízföldrajzi és életföldrajzi jelenségek ismertetésére a földrajzi övezetesség, illetve a tájszerkezet alakulása szempontjából.

A tárgy tartalma:

- 1.hét: A termelő társadalomba szerveződött ember és környezete I.
2. hét: A termelő társadalomba szerveződött ember és környezete II.
3. hét: A biológiai változatosság megőrzése
4. hét: Erdőgazdálkodás
5. hét: Mezőgazdaság és környezet I.
6. hét: Mezőgazdaság és környezet II.
7. hét: Az élt és a társadalom működésének alapja
8. hét: A bányászat és környezeti hatásai
9. hét: Az épített környezet terjeszkedése és ezek hatásai 10. hét: Hulladékgazdálkodás
11. hét: A légkör
12. hét: A vízburok
13. hét: Az emberi tevékenységek
14. hét: A globális társadalom

A kurzus teljesítésének feltételei:

- **A TÁRGY GYAKORLATI JEGGYEL ZÁRUL! A GYAKORLATI FOGLALKOZÁSOKON A RÉSZVÉTEL KÖTELEZŐ!**
- **A LEVELEZŐS HALLGATÓKNAK AZ ÉRDEMJEGYSZERZÉSI IDŐPONTOK LEFIXÁLÁSA AZ ELSŐ KONZULTÁCIÓJUKON TÖRTÉNIK.**

NAPPALIS HALLGATÓK: ZH. IDŐPONTJA: 2022. december 07.

Kötelező és ajánlott irodalom:

- Kerényi A. (szerk.): Környezettan, Mezőgazda kiadó, Budapest 2003.
- Mezősi G. (szerk): Magyarország környezetföldrajza, Szeges 2008.
- Rakonczai János: Globális környezeti problémák, Szeged 2003

Az oktató által előnyben részesített elérhetőség:

- e-mail (kristof.andrea@nye.hu),
- illetve személyes konzultáció lehetősége a fogadóóra keretében

Politikai földrajz és Szociálgeográfia

A tárgy célja és ismeretanyaga:

A Politikai- és szociálgeográfia elméleti alapjaira építve az előadás témája a regionális politikai földrajz. Célja, hogy a hallgatók megismerjék az egyes európai nagyrégiók, valamint a többi kontinens politikai földrajzi viszonyait, problémáit, képesek legyenek értelmezni a világpolitikában és a világgazdaságban különböző szinteken végbemenő földrajzi folyamatokat.

A tárgy tartalma:

1. hét: A szociálgeográfia elméleti alapjai
2. hét: A társadalmi alapfunkciók térbeli rendszere
3. hét: Az alkalmazott szociálgeográfia feladata és tartalma
4. hét: A szociálgeográfiai csoport
5. hét: Az egyén és a társadalmi csoport térképzetének szociálgeográfiai aspektusai
6. hét: A település szociálgeográfia szerepe és jelentősége
7. hét: A munkavégzés - A lakófunkció
8. hét: Az ellátás és szolgáltatás - A képzés és közművelődés
9. hét: A szabadidő felhasználás - Közlekedés és kommunikáció - A társadalmi (közösségi) lét szférája: a lokalitás
10. hét: A szociálgeográfia gyakorlati alkalmazása
11. hét: : A politikai földrajz és a geopolitika definiálása, tudomány-rendszertani helye, rokontudományai, tudománytörténete
12. hét: Az állam politikai földrajzi vizsgálata. A határok kérdése
13. hét: Az államok magterülete, a fővárosok. A világpolitika (hegemón) ciklusai
14. hét: A globalizáció politikai földrajzi oldala, a transznacionális vállalatok szerepe

A kurzus teljesítésének feltételei:

- **A TÁRGY GYAKORLATI JEGGYEL ZÁRUL! A GYAKORLATI FOGLALKOZÁSOKON A RÉSZVÉTEL KÖTELEZŐ!**
- **A LEVELEZŐS HALLGATÓKNAK AZ ÉRDEMJEGYSZERZÉSI IDŐPONTOK LEFIXÁLÁSA AZ ELSŐ KONZULTÁCIÓJUKON TÖRTÉNIK.**

NAPPALIS HALLGATÓK: ZH. IDŐPONTJA: 2022. december 07.

Kötelező és ajánlott irodalom:

- Bányászné Dr. Kristóf Andrea (2022): Szociálgeográfiai gyakorlatok, Tóth Könyvkereskedés és Kiadó Kft., Debrecen-Nyíregyháza, 215 p.
- Bernek Ágnes (szerk.) (2002): A globális világ politikai földrajza, Nemzeti Tankönyvkiadó

Az oktató által előnyben részesített elérhetőség:

- e-mail (kristof.andrea@nye.hu),
- illetve személyes konzultáció lehetősége a fogadóóra keretében